

การรักษาริดสีดวงทวารด้วย “เลเซอร์” ทางเลือกใหม่ที่ไม่ต้องทนเจ็บปวดหลังการผ่าตัด

ผศ.นพ.จิรวัฒน์ พัฒนะอรุณ

อาจารย์ประจำหน่วยศัลยศาสตร์ลำไส้ใหญ่
และทวารหนัก ภาควิชาศัลยศาสตร์
คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เมื่อเอ่ยถึงโรค “ริดสีดวงทวาร” แล้วละก็ เชื่อว่าสิ่งแรกที่หลายๆ คนนึกถึงคือ ความเจ็บปวดทรมานอย่างสาหัส และความเจ็บปวดนี้ไม่เพียงเกิดขึ้นเฉพาะในขณะที่โรคดำเนินไปเท่านั้น หากแต่การรักษาแบบเดิมยังสร้างบาดแผลและความทุกข์ทรมานให้แก่ผู้ป่วยทั้งในขณะรับการรักษาและหลังการรักษาอยู่ไม่น้อย คอลัมน์ “บอกเล่าก้าวหน้า” ฉบับนี้ จะพาท่านผู้อ่านมารู้จักกับการรักษา ริดสีดวงทวารวิธีใหม่ นั่นคือ “การรักษาด้วยการใช้เลเซอร์” ที่จะช่วยให้ผู้ป่วยหลายรายสามารถหายจากโรคนี้ได้โดยไม่ต้องเจ็บปวดทรมานจากการผ่าตัด และไม่ต้องเผชิญกับความเจ็บปวดทรมานจากการรักษาอีกต่อไป

สำหรับการรักษาโรคริดสีดวงทวาร ในปัจจุบันมีอยู่หลายวิธี เช่น การรักษาด้วยวิธี ฉีดยาที่หัวริดสีดวง (Sclerotherapy) หรือ วิธีรัดยาง (Rubber Band Ligation) เพื่อให้หัวริดสีดวงฝ่อลง ซึ่งเหมาะกับริดสีดวงภายในที่อยู่ในระยะเริ่มต้น แต่ในกรณีที่ริดสีดวงมีอาการรุนแรงมากขึ้น เช่น มีก้อนยื่นออกมาจากปากทวารหนัก ก้อนริดสีดวงที่มีขนาดใหญ่ อาจร่วมกับการมีเลือดออกจากหัวริดสีดวง กรณีเหล่านี้ ผู้ป่วยควรได้รับการรักษาด้วยการ ผ่าตัด แต่การที่มีแผลผ่าตัดอยู่ที่บริเวณปากทวารหนัก ทำให้มีอาการเจ็บปวดมาก และต้องใช้เวลาพักฟื้นค่อนข้างนาน ถือเป็นความทุกข์ทรมานของผู้ป่วยอย่างยิ่ง

ผศ.นพ.จิรวัฒน์ พัฒนะอรุณ อาจารย์ประจำหน่วยศัลยศาสตร์ลำไส้ใหญ่ และทวารหนัก ภาควิชาศัลยศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และอดีตหัวหน้าหน่วยฯ กล่าวว่า วิธียาการใหม่ ที่นำเลเซอร์มาใช้ในการรักษา ริดสีดวงทวาร เป็นการนำพลังงานจากเลเซอร์ประสิทธิภาพสูง เข้าไปทำลายเส้นเลือดที่ผิดปกติของริดสีดวง ปัจจุบันถือเป็นอีกทางเลือกในการรักษาที่ได้ผลดีและเป็นที่ยอมรับแพร่หลายมากขึ้น วิธีนี้เหมาะกับริดสีดวงทวารภายในที่มีเลือดออกในกลุ่มผู้ป่วยที่มีปัญหาการกลืน ออจจะผิดปกติ เช่น ผู้ป่วยสูงอายุ รวมถึงผู้ป่วยที่ไวต่อความรู้สึกที่อาจจะทนอาการปวดแผลหลังจากการผ่าตัดริดสีดวงไม่ไหว

ขั้นตอนในการใช้เลเซอร์เพื่อรักษาริดสีดวงทวารจะเริ่มต้นขึ้นหลังจากวิสัญญีแพทย์ให้ยาระงับความรู้สึกแก่ผู้ป่วย จากนั้นศัลยแพทย์จะเปิดแผลขนาดเล็กเพียง 2 มิลลิเมตร แล้วจึงสอดใยแก้วนำแสงเลเซอร์เข้าไปทางทวารหนักสอดใต้ริดสีดวงไปสู่ขั้วของเส้นเลือดที่มาเลี้ยงริดสีดวงและกดปุ่มปล่อยพลังงานเลเซอร์เพื่อทำลายเส้นเลือด ให้เส้นเลือดบริเวณหัวริดสีดวงค่อยๆ ฝ่อและยุบลงในที่สุดการรักษาวิธีนี้จะไม่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของกล้ามเนื้อหูรูดและเยื่อปูดทวารหนักทำให้ผลข้างเคียงหลังการรักษาน้อยลงกว่าการผ่าตัดแบบเดิมที่ผู้ป่วยอาจจะไม่สามารถควบคุมหรือกลั้นการขับถ่ายของตนเองได้ในช่วงสัปดาห์แรก หลังการผ่าตัดนั่นเอง

ข้อดีของการรักษาริดสีดวงทวารด้วยเลเซอร์ คือ ผู้ป่วยจะเจ็บแผลน้อยลง แผลหายเร็วขึ้น และใช้เวลาพักฟื้นเพียง 1 - 2 วันเท่านั้น ในขณะที่ระยะเวลาของการพักฟื้นหลังการผ่าตัดจะอยู่ที่ประมาณ 7 - 10 วัน ทั้งนี้หน่วยศัลยศาสตร์ลำไส้ใหญ่และทวารหนัก ภาควิชาศัลยศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ยังเป็นสถาบันแห่งแรกที่ได้ริเริ่มใช้เลเซอร์เพื่อการรักษาริดสีดวงทวารในประเทศไทยอีกด้วย

แม้ว่าการรักษาริดสีดวงทวารด้วยเลเซอร์จะมีข้อดีที่ทำให้คุณภาพชีวิตของผู้ป่วยดีขึ้นในหลายๆ ประการ แต่โอกาสในการกลับมาเป็นซ้ำภายหลังเลเซอร์มีอัตราสูงกว่าการรักษาด้วยการผ่าตัดที่มีโอกาสกลับมาเป็นซ้ำเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ผศ.นพ.จิรวัฒน์ กล่าวเพิ่มเติมว่า ไม่ว่าจะเป็นการรักษาริดสีดวงทวารด้วยวิธีใดๆ ก็ตาม ไม่สามารถการันตีว่าผู้ป่วยจะหายขาดจากโรคนี้ได้ โอกาสในการกลับมาเป็นริดสีดวงทวารซ้ำอีกนั้นขึ้นอยู่กับพฤติกรรมหลังการรักษาของผู้ป่วย สำหรับพฤติกรรมเสี่ยงได้แก่ การเข้าส้วมเป็นเวลานานเนื่องจากทำกิจกรรมอื่นร่วมด้วย เช่น ใช้สมาร์ทโฟนและอ่านหนังสือ เป็นต้น ถือเป็นสิ่งที่ผิดสุขลักษณะในการขับถ่าย ซึ่งคนจำนวนไม่น้อยยังคงปฏิบัติกันเป็นกิจวัตรโดยไม่รู้อถึงความเสี่ยงที่อาจนำพาโรคมารั้งตัวได้

ผศ.นพ.จิรวัฒน์ ยังได้แนะนำวิธีการดูแลตนเองเพื่อป้องกันโรคริดสีดวงทวาร นั่นคือควรเริ่มต้นด้วยการดูแลระบบขับถ่ายให้ถูกสุขลักษณะ หมั่นสังเกตความผิดปกติจากการขับถ่าย เช่น หากถ่ายเป็นเลือด ควรสงสัยว่าตนเองอาจเป็นโรคริดสีดวงทวาร ให้รีบมาพบแพทย์และรับการรักษาตั้งแต่ระยะเริ่มต้นเพื่อไม่ให้โรคดำเนินไปจนถึงภาวะรุนแรงที่จำเป็นต้องเข้ารับการผ่าตัด อีกทั้งไม่ควรใช้สมาร์ทโฟนหรืออ่านหนังสือเพื่อฆ่าเวลาในขณะที่ขับถ่าย เพราะจะทำให้ระบบขับถ่ายแปรปรวนเนื่องจากร่างกายใช้เวลาในการขับถ่ายนานเกินกว่าปกติ ซึ่งพฤติกรรมเช่นนี้ยังก่อให้เกิดความเสี่ยงของการกลับมาเป็นซ้ำในผู้ป่วยที่เคยรับการรักษาแล้วด้วย

“

ความเจ็บปวดจากการรักษาริดสีดวงสร้างบาดแผลและความทุกข์ทรมานให้แก่ผู้ป่วย “การรักษาด้วยการใช้เลเซอร์” จะเป็นหนทางใหม่ที่จะช่วยให้ผู้ป่วยเจ็บปวดน้อยที่สุดจากการรักษา

”

Protocols

7.00

w

000

HEMORRHOIDS
7W 3sec SP

Standby